

Glosa ordinaria incipit.

Quoniam omnes diuinos libros legimus in tanta multitudine verborum intellectuum qui de paucis verbis erunt. et sanitate catholice fidei muniant. potissimum id diligamus: quod certum apparuerit esse sensisse quem legimus. Si autem hoc latet: id certe quod circumstantia scripture non impedit: et cum sana fide recordat. Si autem scripturae circumstantia tractari et discuti non potest saltim id solui. quod fides exigit sana vel prescribit. aliud est enim quid potissimum scriptor: senserit non dinoscere: aliud a pietatis regula errare. si utriusque vitet: perfecte se habet fructus legentis. Si vero utriusque vitari non potest: etiam si voluntas scriptoris incerta sit: sane fidei congrua non inutile est eruisse sententiam.

Augustinus. In rebus obscuris atque a nostris oculis remotissimis. siqua in scriptura etiam diuina legimus. que possunt sana fide alijs parere sententias. in nulla earum nos propriam affirmatione ita precipiamus: ut si forte diligentius explorata veritas eam labefactauerit: corruamus. non pro sententia diuinarum scripturarum. sed pro nostra dimicantes: ita ut eam velimus scripturam esse. que nostra est: cum potius eam quam scripturarum esse. nostram esse velle debeamus.

Notandum: quod hec scriptura ita allegoricis verbis tenet ut allegoricum sensum contineat: et historicam fidem rerum gestarum non amittat. Dicitur autem genesis a suo principio secundum morem hebreorum: qui ex principijs maxime nominibus imponunt: sicut Matheus euangelicam suam historiam libri generationis appellat. Cum multa utraque scriptura in se quibus contineat: in quibus nulla generationis mentio fiat. Introducit quippe hec historia primum hominem futurum formam: utpote de terra virgine conditum: per quem generandi terreni erant in vitam transitoriam. sicut euangelium secundum nouum hominem inducit de matre virgine genitum: qui filios generaret in vitam eternam. In hac ergo scriptura figure sunt futurorum. In euangelio vero manifestatio completorum.

Liber iste more hebreorum a principio genesis appellatur: quod in eo de celi et terre generatione agit: licet alia multa sequantur. sicut euangelium Mathei liber generationis iherosolimitane christi. Inducit enim Moyses primum hominem formam futurum: de terra virgine conditum: qui generaret terrenos in vitam transitoriam: sic et euangelium secundum hominem scilicet christum de matre virgine genitum: qui generaret celestes in vitam eternam. Hic ergo figura in euangelio veritas.

Hieronimus. In principio. c. d. c. t. t. Plerique autem narrant: sicut Tertullianus et Dylanius in hebreo haberi. In filio fecit deus. c. t. t. Lxx. vero. et Symachus et Theodotus. In principio translulerunt. et in hebreo dictum est bresith quod aquila interpretatur in capitulo. Magis igitur secundum sensum quam secundum verbi translationem de christo accipi potest qui in ipsa fronte geneseos (que caput omnium librorum est) et in principio Johannis celi et terre conditor approbat. vnde in capite libri scriptum est. de me. i. in principio geneseos. In principio seculi creauit. d. c. t. t. et in principio Johannis omnia per ipsum facta sunt. Et apud hebreos quoque hic liber bresith appellatur. qui voluminibus ex librorum principijs nomina imponunt.

Quattuor sunt regle sacre scripture. i. historia: que res gestas loquitur. Allegoria: in qua a liud ex alio intelligitur. Tropologia. i. moralis locutio: in qua de moribus ordinandis tractatur. Anagoge. i. spiritualis intellectus: per quem de summis et celestibus tractatur ad superiora ducimur. his quattuor quasi quibusdam rotis: tota diuina scriptura voluit. verbi gratia. Hierusalem secundum historiam est ciuitas. Allegoria ecclesiam significat. Secundum tropologiam. i. moralitatem animam cuiuslibet fidelis: que ad pacem eternam anhelat. Secundum anagogam celestium omnium vitam: qui reuelata facie vident deum.

Diuina scriptura aliquando etiam itimatur: ut est. In principio erat verbum. i. aliquando facta narratur: ut cum venerit filius hominis. i. s. m. s. Aliquando agenda sunt precipiuntur. ut diliges proximum tuum. s. t. i. Et est bipertita diuina scriptura. quod

alia sunt que secundum figuram dicuntur: ut est. audiuit ad vocem domini deambulantis in paradiso. Alia secundum rerum gestarum fidem: ut est quod populus exiens de egypto per mare pedibus ambulauit. Alia sunt que utroque dicta sunt modo: ut est transitus maris rubri: et miracula que dominus in euangelio fecit.

Terminus modis significat hec scriptura generationem seculi esse factam. Aut enim sola voluntate aliquid dicitur factum: ut. In principio. c. d. c. t. t. Aut voluntate simul et voce preceptiua: ut fiat lux. Siue deliberatiua. ut faciamus hominem ad imaginem et similitudinem nostram. Aut voluntate voce et diffinitione: ut Crescite et multiplicamini. r. t. t. et germinet terra herbam. u. r. se. se. zc. Et ea que sola voluntate et voce dicuntur: nonitate facta sunt. Que vero per diffinitionem hec sunt similia illis que nonitate facta sunt: et hec sunt que post septimum diem usque in finem operatur deus: et ex illa diffinitione proueniunt.

Quidam tria principia posuerunt deum. exemplar. materiam et ea increata: et sine initio. deique non tanquam creatoris materiam: sed quasi artificem: ad exemplar de preiacenti materia mundum fecisse. Alij duo principia putauerunt. Materiam et speciem: et cum his tertium quod operatorum dicitur. Mundumque semper fuisse et futurum esse. His et huiusmodi erroribus obuians Moyses: in vno spiritu. in vno principio temporis mundum a creatore deo factum narrat tanta velocitate: ut effectum sensum temporis proueneret. ut videlicet deum cognoscere in initium vniuersorum: eternum intelligere dedit et omnipotentem: et tanta celeritate operis: ut nec dum primum nascetur mundi momentum transactum dicitur: quoniam mundus creatus dicitur. his verbis. In principio creauit deus celum et terram.

Strabus. In principio. c. d. c. t. t. Moyses in vno principio temporis a deo creatore mundum factum refert. ut sensum temporis proueneret effectum voluntatis. ut deum sciamus temporis initium: et ipsum esse initium omnium. Plato enim tria initia vel principia estimabat. deum. exemplar. et materiam. et ipsa increata sine principio: et deum quasi artificem non creatorem. Aristoteles duo. materiam et speciem: et tertium operatorum dicitur. Mundumque semper esse et fuisse. Contra hec ergo et huiusmodi dicitur. In principio zc.

Augustinus. Sicut paulus per reuelationem didicit euangelium. ita moyses docente spiritu sancto conditi mundi exordium.

Moyses in hoc libro de inferiori mundo. ad instructionem hominis agit. et quia homo preponendus erat mundo visibili. primum regnum paratum describit: postea rectorem inducit. cui seruiat plenitudo regni. Dicit ergo. In principio creauit. d. c. t. t. Celi et terre nomine. quiddam deus fecit. simul factum esse materialiter potest intelligi: sed informis: siue spirituale siue corporale sit. deinde profectum quomodo deus singulorum formas fecerit. et operum distinctiones. et quia nondum distincte forme: addit de terra. Terra autem erat inanis et vacua: bis. s. que dicitur ipsa erat pectus. Et tenebre erant. s. f. a. Per abyssum cetera elementa posunt intelligi: que adhuc confusa et incerta erant quas formas essent habitura.

Quattuor modis operatur deus. Primo in verbo. Secundo in materia. vnde. Qui viuunt in eternum creauit omnia simul. Tertio per opera sex dierum. varias distinguit creaturas. Quarto ex primordialibus seminibus non incognite oriuntur nature. sed note sepius ne pereant reformantur.

Isidorus et Beda mystice. Primordia generis humani. in quibus in ista luce frui cepit. bene comparatur primo diei: quo deus lucem fecit. et hec etas tanquam infantia deputanda est ipsius vniuersi seculi: quod tanquam vnus homo etatem agit infantiam. Hec proceditur ab Adam usque ad Noe generationibus. x. Quali vespera huius diei fit in diluuium: quia et infantia nostra tanquam oblivionis diluuium delet. Incipit mane secundi diei a temporibus Noe tanquam puericia: et tenditur hec etas usque ab Abraham alijs generationibus. x. Et bene comparatur secundo diei quo factum est firmamentum inter aquam et aquam. quia et arca in qua erat Noe cum filiis. firmamentum erat inter aquas inferiores. in quibus natabat: et superiores quibus conplebatur. hec etas diluuium non deletur: quia et puericia nostra

nō obliuione tergitur de memoria. meminimus enī nos pueros fuisse: infantes nō meminimus. huius uespera est confusio linguarū in eis qui turrem faciebant. et sic mane ab Abraam. Sed nec ista etas secūda generauit populū dñi: quia nec puericia apta est ad generandum. Incipit mane diei tertij ab Abraam: et succedit tertia etas similis adoleſcētie. Et bene comparatur diei tertio in quo ab aquil terra separata est. Ab omnibus enī gentibus. quoz error instabilis: et uanis simulacrorū doctrinis quasi uentis omnibus mobilis (quod bene significat maris noīe) fidelis populus pulsus. ab hac ergo gentiū uanitate. et huius seculi fluctibus separatus est populus dei per Abraam: tā q̄ terra. cum apparuit arida. i. sitiens imbrē diuinoꝝ mā datorū. Qui populus uñ deū colendo. tanq̄ irrigata terra. ut fructus uiles posset afferre: sanctas scripturas et prophetas accepit. Hec enim etas iam potuit generare filium deo: quia et tertia etas. i. adoleſcētia. iam filios habere potest. Et ideo ad Abraā dictū est. Patre multarū gentiū posui te. ut augetā nimis ualde. et ponā te ī gentes et reges et te erunt: et ponā testamētū meū inter me et semē tuū post te: generationes eoz ī testamētū eternū: ut sim tibi deus. et semini tuo post te. terram ī qua habitas. oēs terrā chanaan in possessionē eternā: et ero illis deus. Hec etas porrigit ab Abraam usq̄ ad Dauid quattuordecim generationibus. Huius uespera est in peccatis populi. q̄ bus diuina mandata p̄teribāt. usq̄ ad maliciā pessimi Saulis. Deinde mystice sic mane quarte diei regnū scz Dauid. hec etas similis est iuuentuti: et reuera inter oēs etates regnat iuuentus: et ipsa est ipsum firmamētū oīm etatū. ideo bene cōparat̄ quarto diei. in quo facta sunt sidera celi in firmamento. Quid enī euidentius significat regis eminentiā q̄ splendor solis. et plebis obtēperantiā lunę splendor ostēdit. tanq̄ synagogā ipsam: et stelle p̄ncipes eius. et omnia fundata in stabilitate regni tanq̄ in firmamento. Huius quasi uespera est in peccatis regum. quibus illa gens meruit captiuari. Fit deinde mane quate diei transmigratio in babilonē: cum in captiuitate populi leniter in peregrino ocio est collocat̄. Et porrigit hec etas usq̄ ad aduentū christi ihesu dñi nostri. i. quāta etas scdm quā est declinatio a iuuentute in senectutē: nondūz quidē senectus. sed iam nec iuuentus: quia senioris etas est. quā greci p̄lbyten uocant: nam senex apud eos non senex. sed geron dicit̄. Et reuera sic ista etas a regni robo re est inclinata et fracta ī populo iudeoz. quēadmodum homo a iuuentute fit senior. Et bene cōparat̄ illa diei quāto. quo facta sunt animalia ī aquis. et uolatilia celi: post q̄ celi homines inter gentes tanq̄ in aquis cęperunt uiuere: et habere incertam sedem et instabilem. sicut aues uolantes. Sed plane ibi erant cęte. i. magni hoīes: qui magis dñabāt fluctibus seculi q̄ seruiret in illa captiuitate. Non enim ad cultum idolorū aliquo terrore depra uati sūt. Vbi sane animaduertēdū. q̄ benedixit de illa animalia dicens. Crescite et multiplicamini. et replete aq̄s maris: et uolatilia multiplicent̄ super terrā. Quia reuera gens iudeoz. ex quo dispersa est per gentes. ualde multiplicata est. Huius diei. hoc est huius etatis quasi uespera est multiplicatio peccatorū ī populo iudeoz: quia sic excecati sunt: ut deū et dominū nostrū ihesum christū nō possunt cognoscere.

Mystice. Mane. vi. diei fit predicatio euangelij per ihesum. et finito die quinto. id est. quinta etate. incipit. vi. scilicet senectus ueteris hominis. in qua homo minus potens est. et quasi ad extremū uite tendit. Et hoc etiā apparet: quia illud carnale regnum iam est uehemēter attritū: quādo et templū dei deiectū est. et sacrificia cessauerūt. Et nūc ea gēs. quantū ad regni vires attinet: quasi extremā uitam trahit. In ista tamē etate. tanq̄ in senectute ueteris hominis. homo nouus nascitur: qui iam spiritualit̄ uiuit. Sexta enim etate siue die dictū est. Producat terra animā uiuentē. Nam quinta die nō dictū erat. producant aq̄e animā uiuentē: sed reptilia animarū uiuarūz. Quomodo enim corpora sunt reptilia: sic tūc adhuc etiā corporali circūſione et sacrificijs. tanq̄ in mari gentium

populus ille seruebat. Istam uero animā uinā dicit: quia uitam iam incipiunt eternā desiderare. Serpentes ergo et pecora que terra producit: gentes significant iam stabili ter credituras euangelio. de quibus dicit et illud quod Petro demonstratū est in actibus apostolorū. Manduca et manduca. et cum ille imunda diceret. responsū est illi: Quod deus mundauit. tu cōmune ne dixeris. Tūc fit hō ad imaginē et similitudinē dei: sicut in ista etate sexta nascitur in carne dñs noster. et quo dictū est per prophetā. Et homo est: et quis cognosceret eūz. Et quēadmodū ī illa die masculus et femina coniuncti sunt. sic et in ista christus et ecclesia. Et p̄ponitur homo illa die pecoribus. serpentibus. et uolatilibus celi: sic et ī ista etate christus regit animas sibi obtēperantes: que ad ecclesiā eius partim et populo iudeoz. et partim et gentibus uenerunt. ut ab eo domite mā suelcerent: homines scilicet uel carnali cōcupiscentie dediti sicut pecora. uel tenebrosa curiositate obſcurati quasi serpentes. uel elati superbia. quasi aues. Et sicut in illa die pascitur homo et animalia que cum ipso sunt herbis seminalibus. et lignis fructiferis. et herbis uiridibus: sic in ista etate homo quicūq̄ bonus est minister christi. et eum bene quantū potest imitat̄: cum ipso populo spiritualiter pascitur sanctarū scripturarū alimentis. et lege dei partim ad cōcupiscendū scēditatē rōnū atq̄ sermonum tanq̄ herbis seminalibus: partim ad uilitatē morum. et conuersationis humane tanq̄ lignis fructiferis: partim ad uigorē fidei. spei. et charitatis in uitā eternā. tāq̄ herbis uirentibus: que nullo estu tribulationū possunt areſcere. sed spiritualis sic pascit̄ istis alimentis. ut multa itelligat carnalis autē. i. paruulus in christo. tanq̄ pecus dei. ut multa credat. que intelligere nondū potest. tamē eodē cibos omnes habent. Huius autē etatis uespera est. de qua dñs ait. Putas ueniens filius hominis inueniet fidē super terrā. Post illam uesperā fiet mane: cum ipse dñs in claritate uenturus est. Tunc requiescent cū christo ab omnibus operibus suis. hi quibus dictū est. Estote p̄fecti. sicut pater. ueter qui est in celis. Tales enim faciunt opera bona ualde. post talia enim opera spanda est req̄es in die septimo. que uesperam nō habet. Nullo ergo modo potest dici quēadmodū fecerit deus celum et terram et omnē creaturā quā condidit: sed ista expositio per ordinem dierū sic indicat quasi hystorā rerum factarū: ut p̄dicatōne futuroz maxime obseruet. Si autē aliquē mouerit. q̄ in istis etatibus seculi duas etates primas deus generationibus aduertimus explicari. Tres autē cōsequētes singule quattuordecim generationibus contextunt. Sexta uero ista nullo generationū numero diffinita sit. facile est uidere. etiā in unoquoq̄ homine duas primas etates infantīā et puericiā corporis sensibus iherere. q̄ sensus corporis quinq̄ sunt. uisus. auditus. gustus. olfactus. et tactus. Quinarius autē numerus duplicatur (qm̄ duplex est serus humanus. unde generationes tales existūt masculinā et femininā) denariū numerū facit. Jam uero ab adoleſcentia et deinceps. ubi ratio incipit in homine p̄ualere: accedit quinq̄ sensibus. cognitio et ratio. quibus uita regitur et administratur: ut iam septenarius numerus esse incipiat: qui similiter duplicatus. xiiij. generationibus eminet et apparet. Quas habent tres etates cōsequentes. adoleſcentis scilicet iuuenis et senioris. Senectutis uero etas. sicut in nobis nullo statuto annoꝝ tempore diffinit sed post illas quinq̄ quātū q̄s̄ uixerit. senectuti deputat̄. sic in ista etate seculi non apparent generationes diffinitē ut occultus sit ultimus dies: quem uiliter dominus latere oportere demonstrat.

Mystice igitur perfecti sunt celi zc. Quia post illos: quasi. vi. dierum opera bona ualde speret homo quietē perpetuā. et intelliget quid sit. Requieuit deus septima die ab omni opere suo: quia et ipse ī nobis hec bona operatur. qui ut operamur iubet. Et recte ipse requiescere dicitur: quia post hec omnia opera nostra requie nobis p̄stabit. Quomodo enim recte paterfamilias dicitur edificare domū: cuius ut edificent operarij sui iubet. et requiescere cum post perfectionem fabricę illis quibus imperabat.

permittit vt vacent: 7 iocundo ocio perfruantur.

Isidorus. **D**ozaliū. Habet vnusquisq; nostrū i nris operibus 7 recta vita tanq; distinctos istos sex dies: post quos debeat qetē sperare. **P**rimo die lucē fidei. qn pzi mū visibilibus credit: ppter quā fidē dñs visibiliter ap/ parere dignatus ē. **S**ecundo die factum est tanq; firma mentū disciplinē. qd discernit inter carnalia 7 spiritualia opera: sicut firmamentū inter inferiores aquas 7 superiores. **T**ertio die quo mentē suā ad pferendos bonoz ope rū fructū preparat 7 erigit. separata enī labe 7 fluctib; tē/ tationū carnaliū. tanq; aridam terram habet. mentē vi delicit tanq; a pturbationibus maris: vt iam possit dicē **M**ente seruo legi dei: carne aut seruo legi peccati.

Idem mystice. **I**n principio fecit deus. c. 7. t. **S**piri/ tuales. qui celestia meditant. 7 terrā. i. carnalia. terrenūz hominē imitantes. **T**erra aut erat ianis 7 vacua. hoc est caro nostra. anteq; doctrine accipiat formam. **T**enebz; erant super faciē. a. quia peccati obscuritas. 7 ignorantie cecitas tegebat corda nostra. **S**piritus dñi ferebat sup aquas. hoc ē. sup cor tenebz; 7 fluidū. vt i spiritu sub sistentes requiesceremus: 7 flatu eius viuificaremur. cuius vnda abluimur. **D**icit quoq; deus. **F**iat lux. i. appareat illuminatio fidei. **P**rimo enim die lucem fidei dedit: qā pzi ma est in conuersione fides. vnde pzi mū mandātū est. **D**ominus deus tuus vnus ē. ppter hanc fidem christus visibiliter apparuit. presentie sue gratia diuidens lucē. i. filios dei q; 7 lucis. a tenebz;. i. peccatorib;. hos appella/ uit diem. illos noctē. vnde. **F**uistis aliquando tenebz;. nunc autem. l. i. d.

Die secūda posuit firmamentū. sanctas. s. scripturas i ecclesia. de quibus dicitur: **C**elum sicut liber plicabitur. hoc firmamentū discernit aquas. i. populū angeloz; qui bus non est necesse vt in lectione audiant dei verbū. **S**z illud firmamentū posuit in sublime super infirmitatē infe riorū populoz; vt suspicientes in eo cognoscant. qualiter discernant inter carnalia 7 spiritualia. quali inter aquas superiores 7 inferiores.

Die tertia congregauit aquas inferiores 7 salvas. infi deles. s. concupiscentiaz 7 tentationū fluctibus sese qua tientes. 7 segregauit ab eis aridam. i. fideles. fontem fidei sitientes. **I**nfideles vero coercuit. ne iniquitatis sue flu ctibus aridam. i. animā sitientē dei conturbēt: sed liceat ei germinare fructus bonoz operū: 7 diligere pximū. vt habeat in se semē secundū similitudinē suam: vt. s. ex sua infirmitate compatiat alij indigenti. producat lignū for/ te 7 fructiferū. i. beneficiū. eripiendo opprēssum: 7 pgebendo ei protectionis vmbra aculum.

Die quarta micauerunt luminaria in firmamento celī. i. legis doctores scripturę sanctę inherentes. 7 inferiorib; lu/ men sapientię demonstrātes. **P**roduit quoq; siderū tur/ ba. i. viroz; doctorū scz 7 legisperitoz; numerositas. qui huius vite nocte fulgentes. diuidant scriptę sensibilia 7 intelligibilia. quasi iter lucem perfectoz; 7 tenebz; as pecca toz;. facientes signa virtutū 7 miraculoz;. que sunt in tem pora 7 annos: quia. pzi s temporib; viuunt 7 transeunt. verbū aut dñi in eternū manet. **V**ene aut terra germi/ nauit pzi mo: 7 postea facta sunt luminaria: q; post bona opera venit illuminatio. qua videt species supne vitę.

Die quinta facta sunt in aquis reptilia animaz; viua rum. i. homines in vitam reuocati p sacramētū baptisimi. facta sunt volatilia. i. anime volantes ad superna.

Sexta die. produxit terra animā viua: qn caro nra ab operibus mortuis abstinent. viua virtutum germina parit: secundū genus suū. i. vitā imitando sanctorz;. vnde **I**mitatores mei eskote. zc. **S**ecundū genus nostrū viuimus. quando sanctos quasi pximos imitamur. **P**rodu cit terra bestias. i. homines ferocitate superbientes: 7 pe/ cora. i. simpliciter viuentes. 7 serpentes astutos. s. 7 bonū a malo discernentes. 7 quasi reptando scrutantes terrena per que intelligant celestia. **P**ost hec fecit deus hominē ad imaginē 7. s. f. virum. s. perfectū. qui ipsam veritatem contēplando operat iusticiā. **H**ic accipit potestātē pisciū maris 7 volatiliū celī: pecoz;. ferarū. atq; reptantiū: quia

spiritualis similis deo factus omnia iudicat. 7 ipse a ne/ mine iudicat. **M**asculū 7 feminā. c. e. quia sicut viro mu lier. sic spirituali 7 perfecto viro minus perfectus obedire debet. dicit enī eis. **C**rescite 7 multiplicamini. z. r. t. **I**n spiritualibus. s. donis. vt ratio dominet carnī. quasi ilen sato animanti. 7 pturbationibus eius. **P**er herbā semi nalem 7 lignū fructuosum in escam hominibus datū. itel ligimus oblationes sanctorz;. **V**nde **P**aulus. **S**emi/ nauimus spiritualia vobis. magnum est si carnalia ve/ stra metamus.

Aug. **C**um in diuina scriptura de paucis verbis plu res intellectus veri 7 catholici habent: illū diligam? ma/ xime. que constat scriptorē sensisse. vel que nō impedit cir cūstantia scripturę: si conuenit cum sana fide: aut saltem quem sana fides ptescribit.

Aug. **S**iqua obscura legimus. que possunt sane va rias exponi sententijs: nullā precipitantē affirmemus: ne forte velimus eam esse scripturę sententiā que nostra est: cum potius scripturę sententiā debeamus facere nostrā.

Aug. **I**n narratione rerū gestaz;. non oīa scdm figu/ ralem tantū intellectū accipimus: sed quedā scdm fidem rerum gestarum asserenda 7 defendenda sunt. **Q**ueren/ dum ergo est. quomodo ppter allegoricā significationē dictū sit. **I**n principio creauit deus. c. 7. t. **I**n principio s. temporis. vel quia pzi mo facta sunt. vel in principio. i. filio dei. qui ait. **E**go principū. qui 7 loquor vobis. **C**elum 7 terrā spirituale corporaleq; creaturā intelligit. vt corporalem tm. per celum superiorē. per terrā inferiorē. vel vtrūq; informis materia dicta est celū 7 terra. **S**pi ritualis enī vita sicut in se est. non conuersa ad creatorem informis est. **C**onuersa vero ad eum format. **C**orporalis aut per priuationē omnis corporeę qualitatis. que appa ret i formata materia. **V**el celum est creatura spiritualis que ab exordio quo facta est 7 perfecta. 7 beata semper ē. **T**erra vero corporalis materies adhuc imperfecta: quia terra inquit erat inuisibilis 7 incōposita zc. **V**bi videt informitātē significare corporalis substātię. **V**triusq; tm informitas hic significari potest: **C**orporalis in eo quod dictū est. terra aut erat inuisibilis 7 incōposita. **S**piritu alis aut in hoc. **T**enebz; erant super faciē abyssū. vt ab yssum tenebz; am naturā vite informē itelligamus: nisi ad creatorē conuertat. in quo solo format 7 illuminatur ne sit tenebz; vel abyssus.

Querendū est. quomodo deus cuncta simul cōdidit? dum idē **M**oyse ex die rī mutatione variante distinte creata describit. **S**ed rerum simul materia creata est. si/ mul vero formata per species non est. 7 qd simul extitit p substantiā materię. nō simul apparuit per speciem forme. **C**um enī simul factū celū terraq; dicit. simul spiritualia 7 corporalia. 7 quidq; de terra producit. simul facta in/ dicant. **S**ol. luna. 7 sidera quarto die in celo facta phi/ bent. sed qd quarto die processit in specie: pzi mo die i celī substantia. extitit p conditionē. **P**rimo die terra creata dicit: tertio arbuta condita 7 cuncta terre vitētia descri/ bunt. **S**ed qd die tertio in speciem produit. pzi ma die in ipsa terre substantia conditū fuit. hinc moyses distince per omēs vel singulos dies omnia condita retulit: 7 tam omnia simul creata subiunxit dicens: **I**te sunt generati/ ones celī 7 terre. qn create sunt in die quando deus fecit c. 7. t. 7 omne virgultū agri anteq; orietur in terra. omne q; herbā regionis. **Q**ui enī diuersis diebus creatū celū. terrā. virgultū. herbamq; narrauerat. hic vno die facta manifestat. vt ostenderet. q; omnis creatura simul p sub stantiā extitit: que nō simul per speciē pcessit. vnde. **C**rea uit deus hominē ad imaginē 7. s. f. suā. **A**d imaginē crea uit illū: masculū 7. s. f. e. **F**emina nondū facta. iam homo masculus 7 femina phibetur. sed quia ex **A**dā latere erat processura: in illo iam cōputatur p substantiā: a quo fue rat producēda p formā. **I**n minimis quoq; licet hec cōsi derare: herba enī cum. pdit 7 format: nō dñi in illa fructus necdum fructus sui semen ostenditur. inest tamen ei fru/ ctus 7 semen: q; simul sunt in radice substantię. que non simul. pdunt per temporis incrementa.